

بررسی اثر غلظت‌های مختلف IBA, BAP و نوع ریزنمونه بر شاخه‌زایی گیاه لیزبان‌توس (*Eustoma grandiflorum*)

لقمان عزیزپور^۱، حسین حسینی مقدم^۲، مهدی زارعی^۳ و یاسر حسینی^۴

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد بیوتکنولوژی گیاهی، دانشگاه گنبد کاووس

^{۲،۳} استادیار، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه گنبد کاووس

^۴ دانش آموخته کارشناسی ارشد گیاه‌پزشکی، گنبد کاووس

* نویسنده مسئول: Looghman.azizpoor@yahoo.com

چکیده

لیزبان‌توس (*Eustoma grandiflorum*) یکی از گونه‌های زینتی خانواده جنتیاناسه (Gentianaceae) است. این گیاه گل‌هایی به رنگ‌های متنوع شامل: آبی، سفید، ارغوانی، صورتی و بنفش دارد که در بازارهای گل‌های زینتی مورد توجه واقع شده و به‌صورت گل شاخه‌بریده، گلدانی و باغچه‌ای مورد استفاده قرار می‌گیرد. ضمناً این گیاه دگرگشن است و بذرها تولیدی گیاه قدرت جوانه‌زنی خوبی ندارد و گیاهان یکنواختی تولید نمی‌کنند. لذا تولید این گیاه زینتی با ارزش از طریق کشت‌بافت می‌تواند بسیار حائز اهمیت باشد. در این تحقیق، ریز نمونه‌های جوانه‌های جانبی و انتهایی با مایع ظرف‌شویی (دی ترژن) و آب شهری و همچنین کلرید جیوه ۰/۴ درصد ضدعفونی شد. نوساقه‌های تولید شده در این تیمار به‌منظور بررسی شاخه‌زایی، به محیط کشت موراشیگ و اسکوک (MS) حاوی غلظت‌های متفاوتی از هورمون‌های ایندول استیک اسید (IAA) و بنزیل آمینوپیرین (BAP) هر کدام شامل ۰/۸، ۰/۴ و ۰/۱ میلی‌گرم در لیتر منتقل شدند. آزمایش به‌صورت جداگانه و در قالب طرح فاکتوریل به‌صورت کاملاً تصادفی بررسی شدند. بیشترین تعداد شاخساره در محیط کشت (MS) حاوی ۰/۱ میلی‌گرم در لیتر BAP (فاقد IBA) حاصل شد.

کلمات کلیدی: کلرید جیوه، جوانه‌های جانبی، کشت‌بافت، شاخه‌زایی، گیاه زینتی